

Stanovisko KOZ SR

KOZ SR opätovne oceňuje návrh na úpravu sumy minimálnej mzdy zo strany Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVaR SR), ktorý predstavuje doposiaľ najvyšší rast minimálnej mzdy v absolútnom vyjadrení. Návrh sumy minimálnej mzdy vo výške 480 € sa výrazne približuje predstavám odborov o výraznom náraste minimálnej mzdy, ktorá ešte donedávna bola nižšia ako hranica rizika chudoby a kreovala pracujúcu chudobu.

V nasledujúcom období sa očakáva pozitívny vývoj makroekonomických ukazovateľov, malo by dôjsť k miernemu nárastu cien, ako aj k nárastu disponibilného príjmu domácnosti, preto zotrvávame na požiadavke **zvýšiť minimálnu mzdu na rok 2018 v sume 492 €, 2,828 € na hodinu, čo predstavuje percentuálne zvýšenie na úrovni + 13 %**.

Túto požiadavku KOZ SR prezentovala na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady dňa 14.08.2017, následne v rámci medzirezortného pripomienkového konania a zotrváva na názore, že by malo dôjsť k výraznému nárastu minimálnej mzdy.

Aj keď sa v súčasnosti javí, že ide o nárazové zvyšovanie minimálnej mzdy, v skutočnosti ide len o splnenie požiadaviek medzinárodných organizácií na dôstojnú mzdu, ktorá sa v dôsledku nízkeho počiatočného nastavenia a dlhodobého zanedbávania nastavuje na požadovanú úroveň.

Vzhľadom na dlhodobu sa zlepšujúce ekonomické prostredie a pozitívne vyhliadky do ďalších rokov, sme presvedčení, že je priestor na ešte výraznejšie zvýšenie minimálnej mzdy a zabezpečenie plnenia odporúčania Európskeho výboru sociálnych práv, podľa ktorého by podiel minimálnej mzdy na priemernej mal dosahovať 60%. Navrhované zvýšenie zabezpečí dostatočné priblíženie sa odporúčaniu Európskeho výboru sociálnych práv, aby minimálna mzda dosahovala aspoň 60% priemernej mzdy. Návrh 492 € vychádzal z jej hodnoty na úrovni 50 % z predpokladanej priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve na rok 2018, ktorá bolo v čase podania návrhu odhadovaná na 983 €. Pri odhadovanej priemernej mzde na rok 2018 vo výške 988 €, bude nami navrhovaná minimálna mzda predstavovať 49,8 % podiel v hrubom vyjadrení a 54,5 % v čistom vyjadrení.

V návrhu minimálnej mzdy na rok 2018 vo výške 492 € sme zohľadnili aj ďalšie aspekty týkajúce sa odmeňovania slovenských zamestnancov. KOZ SR dlhodobu upozorňuje, že odmeňovanie na Slovensku je podpriemerné a aj napriek relatívne vysokému daňovo-odvodovému zaťaženiu sú celkové odmeny zamestnancov (Eurostat) siedme najnižšie spomedzi krajín EÚ (v parite kúpnej sily dokonca šieste). Naopak produktivita práce zamestnanca sa približuje priemernej produktivite práce krajín EÚ a presahuje 80%, čo je na úrovni Malty a Cyprusu a je 15. najvyššia. Len pre ilustráciu Malta má stanovenú minimálnu mzdu na úrovni 735,63 € a podiel minimálnej mzdy na priemernej vyšší od Slovenska zhruba o 7,8 p. b. podľa zisťovania Eurostat.

Aj po zvýšení minimálnej mzdy na úroveň 435 € v roku 2017 je slovenská minimálna mzda stále siedma najnižšia, spolu s Českom, Maďarskom, Litvou, Lotyšskom, Rumunskom a Bulharskom. Napriek prezentovanému enormnému zvyšovaniu minimálnej mzdy, ktoré začalo rokom 2014, sme si v európskom porovnaní polepšili len o jednu priečku.

Na európske porovnania poukazujeme z toho dôvodu, že už 13 rokov sme členmi EÚ. Pristúpením k Zmluve o Európskej únii sme získali nesporne veľa výhod, pričom jednou z nich je snaha o sociálnu a ekonomickú konvergenciu medzi jednotlivými členskými krajinami. EÚ sa snaží o sociálne trhové hospodárstvo s vysokou konkurencieschopnosťou zamerané na dosiahnutie plnej zamestnanosti a sociálneho pokroku, ako aj o vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zlepšenie jeho kvality. Bojuje proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii a podporuje sociálnu spravodlivosť a ochranu. Na tieto hodnoty poukazujeme aj my, keďže sme sa za 13 rokov členstva našou mzdovou úrovňou nepriblížili na úroveň starých členských krajín a je o dve tretiny nižšia. EÚ zdôrazňuje, že sociálny damping v Európskej únii nemá miesto a výrazné mzdové rozdiely narúšajú rovnaké podmienky medzi spoločnosťami, a tým oslabujú bezproblémové fungovanie jednotného trhu.

KOZ SR je presvedčená, že zvyšovanie mzdovej úrovne má pozitívny dopad na životnú úroveň obyvateľstva, motivuje ľudí zamestnať sa a odráža sa aj vo zvýšenom výkone ekonomiky.

Minimálna mzda a jej výška, výrazne ovplyvňujú celkovú mzdovú úroveň a posúvajú ju smerom hore. Podľa údajov Štatistického úradu SR, bolo v mzdovom pásme od 0 do 450 € v roku 2016 7 % zamestnancov, čo je necelých 150 tisíc osôb. Navyše tento podiel oproti roku 2015 poklesol o 2,7 p. b. V mzdovom pásme od 0 do 500 € bolo v roku 2016 12,2 % zamestnancov, čo je necelých 257 tisíc osôb. Tento podiel oproti predchádzajúcemu roku poklesol až o 3,4 %. Keďže počet zamestnancov medziročne narastá, možno usudzovať, že zamestnanci sa posunuli do vyššieho mzdového pásma aj vďaka nárastu minimálnej mzdy. Navyše počet zamestnancov, ktorých zvýšenie minimálnej mzdy pozitívne ovplyvní možno považovať za významný.

Minimálna mzda ďalej zavádza spravodlivosť do odmeňovania a vyrovnáva regionálne rozdiely v odmeňovaní a rovnako zabráňuje mzdovej diskriminácii na rôznom základe, napríklad aj veku.

Vyššie príjmy domácnosti sa pozitívne odrazia vo vyššom disponibilnom príjme, čo najmä u nízkopríjmových domácností zvýši spotrebu, ale zároveň zmierni tlak na nutnosť zadlžovať sa. Domácnosti sú zároveň schopné vytvárať vyššiu mieru úspor. V súčasnosti zadlženosť slovenských domácností výrazne rastie a častokrát nie sú schopné z nízkych príjmov splácať svoje záväzky. V neposlednom rade sa znižuje závislosť na sociálnom systéme, rovnako ako miera vyplácania časti mzdy „na ruku“ a pozitívny dopad sa odrazí aj v post produktívnom veku, prostredníctvom vyšších dôchodkov.